

МУЗЕЙ ЯК ОСВІТНІЙ ПРОСТІР ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Туташинський Василь,
кандидат педагогічних наук,
завідувач відділу технологічної освіти
Інституту педагогіки НАПН України,
м. Київ
e-mail: tutashi@ukr.net

Формування компетентностей з техніки і технологій потребує ознайомлення не тільки з найсучаснішими досягненнями, а й звернення до історичних надбань, представлених у музеях. За їх допомогою музейних експонатів можливо продемонструвати життєдіяльність людей, засоби виробництва та предмети побуту, які люди використовували в різні часи, історію винаходів, розвиток технологій.

Багато музеїв широко знайомлять з творами народних майстрів і майстринь, декоративно-ужитковим мистецтвом, надають можливість скласти уявлення про етнокультуру.

У історичних і краєзнавчих музеях України є цікаві експонати (стародавні інструменти, пристосування, механізми та інші знаряддя праці, зброя, одяг, посуд, меблі, прикраси та ін.), що дають можливість уявити, яким було життя людей у минулі століття.

Музеї стали соціокультурними осередками, в яких оберігається духовна і матеріальна спадщина громади, села, селища, міста [1, с.5-12].

Музеї техніки (авіації, космічної техніки, суднобудування та ін.) надають можливість поринути у техногенне середовище, відчувати себе винахідником конструктором, дизайнером, інженером, льотчиком-випробовувачем, космонавтом тощо.

У багатьох закладах освіти, у тому числі в експериментальних школах Інституту педагогіки НАПН України, є свої музеї, що розповідають про історію освіти, педагогів і випускників школи, училища, інституту та їх досягнення.

В музеях проводяться майстер-класи, уроки та позашкільні заходи, що допомагають формувати ціннісні якості особистості, проводити профорієнтаційну роботу, оберігати і примножувати національну культуру [2, с.281]. Але, на жаль, в умовах пандемії ковід 19 значна кількість музеїв стали недоступними для відвідування. За таких умов усе частіше вчителями трудового навчання і технологій проводяться віртуальні екскурсії, організовується науково-дослідницька робота з історії рідного краю, етнодизайну, розвитку виробництва [3, с.772-773].

Використовуючи експонати матеріальної і духовної культури, що збирають, зберігають та експонують у музеях, учні можуть проводити дослідження, розробляти і реалізовувати власні проєкти, проводити презентації своїх знахідок і власного доробку.

У науково-методичній [4] і навчальній літературі з трудового навчання й технологій [5; 6;] описується історія винаходів, ілюструються рідкісні експонати, що відображають еволюцію розвитку предметів і знарядь праці, технологічні революції, формування та зміну технологічного устрою і ця робота повинна бути продовженою.

Список літератури

[1]. Акулич Е. Музей как социокультурное явление // Социологические исследования. – 2004. – № 10.

[2]. Туташинський В.І Концептуальні засади професійної орієнтації учнів // НАУКОВИЙ ЧАСОПИС Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія №5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Випуск 31: збірник наукових праць / за ред.. проф. М.С. Корця – К. Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2012. – с. 281-286.

[3]. Туташинський В.І. Формування змісту трудового навчання у основній школі на основі проектної технології // Проблеми сучасного підручника: зб. наук. праць/ [ред. кол.; голов. ред. – О.М. Топузов]. – К.: Педагогічна думка, 2014. – Вип.14. – С.772-781.

[4]. Туташинський, Василь Іванович. Науково-методичне забезпечення варіативного складника змісту технологічної освіти у професійному ліцеї. Молодь і ринок, 3 (170). С. 127-131.

[5]. Туташинський В.І. Трудове навчання (технічні види праці): підруч. для 9 класу загальноосвіт. навч. закл. / Туташинський В.І., – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2017. – 112 с. : іл.

[6]. Туташинський В.І., Кірютченкова І.В. Технології (рівень стандарту): підручник для 10 (11) класів закладів загальної середньої освіти. Київ: Педагогічна думка, 2018. 216 с.